

Izhaja vsak ponedeljek
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Enostolpna peti-
vrstica K 1'80, osmrtinice
in zahvale po K 3'—, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 2'50; večkrat, objave po
dogovoru primeren popust.

Posamezna številka stane
60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklamacije za
list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Kako nam je delati.

Od prvih početkov kapitalistične
ga razvoja, ko je začel razpadati fev-
dalni sistem družbe pa do danes, se
izražata v človeški družbi dva, po
interesih se razlikujoča interesa: Ka-
pitalistični in delavski razred. Delav-
ski razred, ki je prevzel nalogo no-
vega osvobodjenja človeške družbe,
v kateri naj vlada gospodarska ena-
kopravnost, le za dosego svojih ci-
ljev vzel organizacijo in izobrazbo
za sredstva. Brez organizacije in iz-
obrazbe, ki naj služi postavljenim
ciljem, le vsako prizadevanje za iz-
premembo sedanega družabnega si-
stema nemogoče. Razlogov za to je
več. Eden glavnih razlogov je pač ta,
da morajo tisti, ki hočejo graditi, po-
znati teoretično in praktično načrte
tiste gradnje, ki jo hočejo postaviti.
Poleg tega morajo poznati tudi sred-
stva, s katerimi se morejo načrti iz-
vesti. Najvažnejše sredstvo za to je
politična in gospodarska izobrazba
Socialisti namreč vedo, da objemlje
socialistični nauk le evangelij, podan
na prižnici, ki nima v življenju no-
bene veljave. Socializem ni beseda,
ki naj dela čudeže; socializem je to,
kar ga ustvarjajo ljudje, in čim več
ga bodo ustvarili, tem več ga bo.

Krščanska vera in druge, ki so
zidale na misteriju, ne da bi vpošte-
vale razmere na zemlji, so morale
prej ali slej postati bankrotne. Za-
kaj? Zato, ker se besede, izgovarja-
ne v templjih in svetiščih, niso prilagajale
zemlji, ampak so služile le kot
pripravnice za življenje po smrti. In
če ne bi bil socialističen nauk zasno-
van na drugačni filozofiji, kakor so
zasnovani nauki raznih cerkva, to le
na metafizični mestu materialistični
podlagi, bi doletela socializem neiz-
ogibno enaka usoda. Postal bi bank-
rot.

Človek, ki hoče graditi novo, ki
naj ima trajno vrednost človeške
družbe, mora gledati vse življenje z
materialističnega stališča. Zgodovino
človeštva mora gledati kot vedno se
razvijajoče gibanje in valovanje, ki
je neodvisno od človeške volje — s
stališča takozvanega razvojnega pro-
cesa. Eksistenca je nepretrgan pro-
ces izprememb in nastpi. Človeška
družba je kakor drevo in le podvrže-
na enakim naravnim zakonom, kakor
vsako drugo življenje. Seveda člo-
vek lahko preseda drevesa, jih cepi
in nagiba njih rast po svoji volji, ka-
kor mu diktirajo njegovi interesi.
Tako je tudi z družabnimi razme-
tami.

Ako hočemo poznati reči, mora-
mo poznati predvsem njih pojavi in
njih pogin, njih existenco in njih
umrlivost. Življenje kot materija je
v vednem valovanju, in vtisi, ki jih
dobimo iz nje, so del te materije.

Čeprav so ti deli včasih bolj izglajeni
in izgledajo, kakor da niso materija.
Iz tega bi morda kdo sklepal, da za-
metujejo socialisti idejne strani živ-
ljenja, tiste strani, ki jim pravimo
duševno ali vzvišenejše življenje;
toda to ni tako. Ravno narobe je
res: vsak pravi in zavedni socialist
je le praktičen idealist, medtem ko
so drugi, ki oporekajo tej trditvi, le
špekulanti, ali pa utopistični ide-
alisti. Kar je, ima zvezo z življenjem,
torej s stvarino.

Ker je po znanstvenih analizah
tako; spoznavajo socialisti to, in se
zavedajo svoje velikanske odgovor-
nosti z ozirom na svoje družabne
naloge. Zato si prizadevajo, da se o
njih pouče in da pridobe za to vedo,
ki ima služiti vsemu človeštvu, naj-
večje število ljudi. Socialisti vedo,
da bodo morali imeti v socialistični
družbi najpopolnejšo organizacijo
produkcije, organizacijo distribucije,
organizacijo šolstva, iz katere izhaja
vsa človeška kultura, pa si že danes
prizadevajo, da po svojih močeh
vzajajajo svoje pristaje v tej smeri.
Ni ga večjega nasprotnika sociali-
zma, kakor je neveda in tema. Ne-
gacija socializma pomeni pravza-
prav odrekavanje, da bo človeštvo
sploh kdaj sposobno, da se izobrazi;
da bo sploh kdaj zmožno vladati de-
mokratično. In da je vsled tega avto-
kracija in Jerobstvo neizogibno. Če
je človeštvo že po narodi res usoje-
no kaj takega — to je, da se ne bo
nikdar moglo izobraziti — tedaj je
kar gotovo, da je socializem tudi
utopijski, in da ima slediti bankrotom
raznih verskih sekt. Vzlic temu, da
nekateri nasprotniki socializma radi
razlagajo in proglasio to usodo člo-
veštva, da mu škodilo, in vzlic temu,
da se nekateri ultraradikalci res ob-
našajo tako, kakor da je socializem
nekakšna vera, ostane vendar resni-
ca, da pobita socialistični nauk ta
fatalizem na obe strani. Socializem
ne pride ne od zgoraj niti od spodaj;
ne od dobrih in mehkih src, niti od
praznih, včasih zelo bobnečih besed,
ampak od ljudi samih, od njih dela
in pametne akcije. Socializem pride
vse vdelavsko organizacije in
izobrazbe; vsled smotrenega in pre-
vidnega dela in potreb, ki so obse-
žene v razvoju človeške družbe, in
čimprej se delavstvo zave teh potreb
in se organizira ter izobrazi, čimprej
pride.

Kdor izgubi vero v socializem,
izgubi vero v samega sebe, vero v
človeštvo in njegov končni razum, ki
mora prej ali slej spoznati svojo du-
ševno zaostalost, ki ga je vodila po
krivih potih in mu dajala vsled tega
namesto gospodarske svobode in
sreče suženjske okove in mizerijo.

J. M. P.: Obrekovalcem Rusije!

(Konec.)

Ruski boljševiki, tako pravi bur-
žoazija, so baje uničili vse: tudi vse
narodno gospodarstvo! Nam socialis-
tom je seveda povsem jasno, da pri-
staja kapitalističnega družabnega re-
da drugače sploh ne morejo govoriti,
ker bi radi, da bi ostalo vse pri sta-
rem. Ali mogoče buržoazija misli, da
bi se gospodarski preobrat v Rusiji
mogoče lepše izvršiti, kakor se je to
dejansko zgodilo?

V Rusiji je bil, ravno tako kakor
je pri nas še vedno, do izbruha re-
volucije kapitalistični družabni red
zaslomba in moč kapitalistov. Vrh-
tega je bil ta družabni red na Ru-
skem še skrajno konservativen in re-
akcionaren. Edina njegova opora so
bili kapitalisti. Kot dosledni komuni-
sti so morali torej boljševiki na vsak
način odpraviti ta družabni red, t. j.
vzeti so morali buržoaziji orožje iz
rok. Morali so z železno svojo roko
poseči tudi tja, kjer so deli delavnega
naroda uživali nekaj več sadov svo-
jega dela, kakor drugi njegovi deli.
Povsem jasno je, da so ti deli bili,
kakor se navadno pravi, zadovoljni.
In zakaj? Samo zato, ker so dobivali
kot lakaji buržoazije nekaj več mi-
loščine od svojih gospodarjev. No, bol-
ševiki so tudi tem privilegirancem
dokazali, da mora biti njihovo delo
pravično plačano, ne pa da bi se jih
za delo odškodovalo z miloščinami.
Sicer to ni bilo prav lahko pri samo-
zadovoljnem delu ruskega naroda, ali
šlo je.

Oporekati bi mogoče kdor kvečje-
mu še v tem, da ekonomski razvoj v
Rusiji ni bil še tako razvit kar se
tiče proizvodnje in velikosti in da to-
rej ni bil še dovolj zrel, da se izvede
socializacija. Temu nasproti pa je
treba upoštevati, da pri revoluciji,
kakršna je bila v Rusiji. Igrajo vlogo
tudi drugi faktorji, in ne samo soci-
jalni, pri čemur pa ne more trpeti na-
rodno gospodarstvo marveč le izko-
riščevalci, t. j. buržoazija.

Na ramena ruskih boljševikov je
naprtila buržoazija tudi veliki greh
razdelanja kulture in civilizacije!
Tudi ta očitek izhaja iz naziranja, da
je kultura in civilizacija edinole delo
in zaslug meščanskega razreda in
zato njegova last, s katero sme in
more razpolagati samo buržo.

Kultura in civilizacija je produkt
celokupnega naroda, zato bi morala
biti tudi last celote. Dospel je bila
kultura v Rusiji — in kakor je žal še
kovsod drugod — bolj last, kakor pa
delo buržoazije in privilegirancev
kapitalističnega družabnega reda.

Ako sedaj boljševiki na podlagi
novega družabnega reda streme
za tem, da ustvarijo novo kulturo
ki lo imenujejo proletarsko, je to
popolnoma pravilno; saj vendar
tvori večino vsakega naroda de-
lavno ljudstvo! — Intelektualci vi-
dijo v komunističnem družabnem
redu nekako nivelizacijo, ki se izraža
predvsem v kulturnem življenju. In-
tektualni individualisti, struja ki
nastopa uprav zagrizeno proti ko-
munističnemu družab. redu, pa še
danes ni prepričana o tem, da je vsa-
ka kultura bistveno odvisna od vrste
in načina ekonomskega razvoja in v
drugi vrsti od materijelne situiranosti
posameznika.

Zakaj se ne bi smeli proletarci
kulturno udejstvovati in uživati plo-
dov civilizacije? Prepričan sem, da
je med proletarci več izrazitih indi-
vidualitet, kakor pa med buržoazijo,
ki je vendar že vse povedala, kar le
mogla in znala. Intelektualni podjet-
nosti in razmahu individua pa niso v
komunistični družbi postavljene prav
nobene meje. Vsak je tudi individual-
no svoboden!

Tudi neslovanstvo se očita ru-
skim boljševikom. Klevetniki Rusije
obrekujejo boljševike vsevpred, da
so Nemci, židje in barbari. Ti ljudje
še vedno upajo na »poslanstvo Slo-
vanstva«, s katerim naj bi Rusi pre-
rodili ves svet s svojo vseobjemajočo
lubeznijo in mirnim prenašanjem
trpljenja. Tako si tolmačijo kapita-
listični trabanti dušo ruskega člove-
ka tudi iz knjig ruskih pisateljev in
pesnikov.

V svojih dveh spisih »Malome-
ščanstvo« in »Povodom dogodkov«,
ki sta izšla pod naslovom »Rusija,
Politična oznanjanja 1906. I., pobija
Maksim Gorki na prav temeljit način
obrazovanje ruskega človeka po ru-
skih pisateljih, odnosno napačno
umevanje ruskih pisateljskih umotvo-
rov. Sinteza Gorkega »Opazovanj«
pa le ta, da so ruski pisatelji in njih
interpreti — tuči videli v nemoči ru-
skega muzika »lepo« lastnost in jo
oboževali! V negativu so videli poziti-
vi! In res! Dogodki zadnjih let so
dokazali, da je imel Gorki prav in
nobeden drugi. Duša ruskega muzika
ni hotela trpljenja in preganjanja. Ru-
se trpel, ker je bil preganjan! — Ti-
sočletja je ruski narod klonil hrbet
pred nagajko carjevih činovnikov in
plačalnikov. (Rodovinska raziska-
vanja so dokazala, da se v žilah ru-
skih carjev po Petru Velikem ni pre-
takala niti kapljica ruske krvi!) Ali

Podpisujte deleže za „LJUDSKO TISKARNO“ d. d. v Ljubljani!

je potem kaj čudnega na tem, da je
gnjev, ki se je nagomilil v srcu ru-
skega človeka, vzplamenel v ognju
strašne revolucije in maščevanja?
Alzacio-Loreno se obožuje, ali naj
se ruski narod preklinja?!

Obrekovalci Rusije se kaj radi
sklicujejo tudi na izjave pruskih ge-
neralov o boljševikih. Prosto jim!
Omenim pa, da se je tudi tisti nemški
profesor temeljito zmotil, ki je leta
1917. zapisal te-le besede: »Kar ni
zmoglo nemško orožje, to je napravil
nemški duh«. Pri tem je mislil na
Karla Marksa, ker je bil Nemeec po
rojstvu. Jaz pa pravim: Ni zmagal
nemški duh, temveč zmagal je pristni
ruski duh, zmagali so tipični Slo-
vani: Bakunin, Ogarjev, Nečajev;
zmagal je hladni Sibirjanec Lenin,
zmagal je Trocky, Nikdar poprej ni
mogel ruski narod tako svečanostno
slaviti spomina svojih predbojovni-
kov, kakor je to storil v začetku
prošlega meseca ob priliki petdeset-
letnice smrti Hercena, političnega
anarhista in pisatelja.

Vsem onim, ki si predstavljajo
Lenina kot večno zastraženega od
kitajskih vojakov, se bo gotovo zde-
la neverjetna sledeča epizoda, ki jo
pripoveduje iz neposredne okolice
Lenina Američan William G. Bullit,
ki pripoveduje: »Ruski kmetije so sli-
šali, da njihov sodrug Ljenuin v Mos-
kvi strada in zmrzuje. Napravili so
se zato na sto milj dolgo pot, da mu
ponesejo kruha in premoaga. Ko je
čakal Bullit v predstobi na avdicenci
pri Leninu, je videl, kako zapuščata
veselih obrazov dve kmečki odpo-
slanstvi Leninovo sobo. Prvo odpo-
slanstvo je prineslo kruha, drugo pa
premoaga. Razen straže pri vratih pa
Bullit ni videl nobenega vojšaka.

Razmere v Rusiji se še niso usta-
lile. Boljše bo šele v prihodnosti. Da
pa bo napačila boljša doba, zato so
morali priti boljševiki. In če bi bol-
ševiki mičesar drugega ne dosegli,
kakor da so v srce ruskega naroda
vcepili samozavest in pokazali sve-
tovnemu proletariatu pot, so že s
tem storili prvovrstno zgodovinsko
delo!

Predbojevnikji za novi preobra-
ženi svet v vseh civiliziranih in manj
razvitih deželah so se odločno postavi-
li na stran boljševikov. Največji so-
dobni duhovi, kakor n. pr. francoski
pisatelj in pesnik Romain Rolland,
Henry Barbusse in Anatole France
pišejo nepomirljive proteste proti
vsakršni intervenciji entente v Rusiji.
Njihova družba »Clarte«, ki deluje
za »mednarodnost misli«, dela tudi
praktično za sporazum z ruskim na-
rodom. — Naše navno meščansko
časopise pa prinaša že tretje leto
uradna in poluradna poročila enten-
nih agencij o boljševičkem terorju!

VI. ljubitelji ruskega naroda in
kulturni delavci na, ki tako radi zaje-

LISTEK.

GLAD.

Spisaj Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

(Dalle.)

Nepremično sem obstal. Tik pred mano, le
dva koraka vstran, je stal gospodar sam, brez
suknje, brez klobuka in gledal skozi ključavni-
ško luknjico v družinsko izbo. Neslišno je za-
mahnil z roko, naj obstanem pri miru, in te spet
pogledal skozi luknjico. Pri tem se je smejal.

»Stopite sem!« je zaklical s šepetom. Po
prstih sem se mu približal.

»Poglejte skozi!« je rekel in se smejal z
brezšumnim, razburjenim smehom. »Poglejte
tu noter! Hih! Kako leži tam! Ali ste videli
starega, kaj? Ali lahko vidite starega?«

Notri v postelji, tik pod Kristuscem v olj-
nati barvi in ravno pred sabo, sem opazil
dvoje postav, gospodinjino in tulega pomoršča-
ka. Njene noge so bleščale belo na temni koté-
nini pregrinjene postelje. V postelji ob nasprotni
steni pa je sedel njen oče, hromi stavec in je
zrl na onadva, s poveščeno glavo, vase sključen
kot običajno, ne da bi se mogel geniti...

Okrenil sem se proti svojemu gospodarju,
ki se je na vso moč trudil, da bi se ne zasmejal
na glas.

»Ali ste videli starega?« je zašepetal. »Ah
bog, ali ste videli starega? V postelji sedi in
gleda onadva!« In spet se je sklonil h ključav-
nični luknjici.

Šel sem mimo njega k oknu in sédel. Po-
gled na to le neusmiljeno razmetal vse moje
misli navzkriž in povsem uničil moje bogato
razpoloženje. No, kaj pa me je stvar pravza-
prav brigala? Ako si je njen mož to puščal do-
pasti, da, ako mu je vrh vsega še služilo v za-
bavo, prav res nisem imel povoda, da bi si je-
mal zadevo k srcu. Kar pa se tiče starčka, —
no, stavec je stavec. Saj nemara niti videl ni;
nemara je spal; bog sam vеди, če ni bil že mr-
tev; prav nič bi se ne čudil, ako je mrtev. Vse-
kakor pa je jaz nisem imel na vesti.

Vzel sem spet svoje papirje v roke in hotel
odpoditi vse nepoklicane vtiske. Sredi stavka
sodnikovega govora sem bil obstal: »Tako to-
rej mi veleva Eog in postava, tako torej mi ve-
leva navset mojih modrih mož, tako torej ve-
leva meni in moji lastni vesti...« Pogledal sem
skozi okno, da bi preudaril, kaj naj mu pač ve-
leva njegova vest. Poleg mene iz izbe se je čul
tih žum. No, kaj to meni mar, to meni prav nič
mar! Mir! Mir! —

»Tako torej veleva meni in moji lastni ve-
sti...«

Toda vse se je bilo zarotilo proti meni. Ti-
sti človek pri ključavnici nikakor ni hotel stati
pri miru; od časa do časa sem zaslišal stisnje-
no smejanje in videl, da se je ves tresel; na
ulici se je takisto nekaj vršilo, kar je raztresalo
moje misli. Dolg na trotoarja je sédel malhen
dečko v solncu in se igral; mislil ni nič hudega,
motal je vkup papirne odrezke in ni storil ni-
komur nič žalega. Hipoma pa je poskočil in za-
krel; stopil je zadaj na prizidek in opazil mo-
škega, doraslega moškega z rdečo brado, ki je
ležal na oknu v drugem nadstropju in mu plju-
nil na glavo. Mali je jokal od srda in krel one-
mogočo proti oknu, tisti človek pa se mu je sme-
jal v obraz; za to način le mnilo nemara pet
minut. Obrnil sem se vstran, da bi ne videl
dečkovih solz.

»Tako torej veleva meni in moji lastni ve-
sti...«

Nemogoče nadaljevati. Naposled se mi je
vse pričelo mešati; zazdelo se mi je, da je vse,
kar sem napisal, neporabno, da, ko da je cela
moja ideja ostuden nesmisel; v srednjem veku
sploh ni bilo moči govoriti o vesti; vest je od-
kril šele pesnik učitelj Shakespeare, iz česar
sleda, da je bil ves moj govor neistinit. Ali torej
ti listi niso vsebovali prav nič dobrega? Prele-

tel sem jih iznova in spet so izginili moji dvomi,
našel sem veličastna mesta, cele dolge odlomke
velikega pomena. In spet sem občutil opojni
nagon v svojih prsih, naj pričnem še enkrat in
dovršim svojo dramo.

Vstal sem in šel h vratom, ne da bi pazil na
besne znake gospodarjeve, s katerimi mi je tol-
mačil, naj bom pri miru. Trdno odločen sem šel
skozi predsobo, po stopnicah v drugo nad-
stropje in stopil tam v svojo staro sobo. Saj po-
morščaka ni bilo tam, bil je spodaj pri tisti žen-
ski v družinski izbi, kaj me je torej oviralo, da
ne bi posedel tu par hipov? Njegovih stvari se
ne dotaknem, niti k njegovim mizi ne sedem, mar-
več kar na stol zraven vrat in bom čisto zado-
voljen. Urno sem si razprostri papir po kolenih.

Zdaj je šlo nekaj minut prav izvrstno. Re-
plika za repliko se mi je oblikovala v glavi in
pisal sem neprestano. Polnil sem stran za stra-
njo, hitel čez drn in strn, vriskal tih ves oča-
ran nad svojim dobrim razpoloženjem in komaj
da sem še kaj vedel o sebi. Edini zvok, ki ga
čujem v tem hipu, je moje lastno veselo vriska-
nje. Prišla mi je na um tudi neka sila posre-
čena ideja s cerkvenim zvonom, ki naj bi pričel
zvoniti na izstvemnem mestu v moji drami. Bilo
je preskušeno lepo.

(Dalje, prih.)

mate iz vrelca ruske znanosti in umetnosti, ali je vaša ljubezen tako neznanca in malenkostna, ali je vaš pogum tako upadel? — Izrecite vendar narodu svojo sodbo o Rusiji!

Priseljevanje v Ameriko.

Meseca decembra je prišlo v New York 50.000 priseljencev in meseca januarja jih pričakuje 100.000. Nekateri kapitalistični časopisi triumfirajo, kakor da prihajajo sami sužnji, s katerimi bo mogoče »krotiti« domače delavce. Razmeroma močno priseljevanje je dokaz velike bede, ki vlada po vsej Evropi, kjer bo treba mnogo časa, preden se uredi razmere tako, da bo industrija živa in da bodo ljudje imeli dovolj dela. Treba bo tudi še časa, preden bo po deželah dovolj živin in potrebščin za vse prebivalstvo. Ali tudi ljudje, ki prihajajo iz Evrope, niso tovarna živina in če delajo izkoriščevalci prevelike račune, se bodo nalbrže zmotili. Videti je, da upajo na reakcionarni krogi z razbitjem vseh delavskih organizacij in s popolnim zaslužjenjem delavstva. Ali ta posel ni tako enostaven, kakor si domišljajo veleprofitarji. Ni treba, da bi bili delavci anarhisti — s tem pa vendar ni rečeno, da se morajo topo vdajati kapitalističnemu tiranstvu in nastavljanju pleča, da se bje po njih. Ameriška industrija potrebuje delovnih rok in jih bo potrebovala čim dalje več. Tisti, katerim je blaginja Amerike pri srcu, pa ne smejo pozabiti, da so zadovoljni delavci vedno najboljši delavci, in za dobre delavce bo Amerika toliko privlačnejša, kolikor boljše bodo delavske razmere v deželi.

POGAJANJA V BELGRADU.

LDU, Belgrad, 11. Včerajšnji razgovori na dvoru so napravili vtis, da sta obe stranki voljni popustiti. Za danes ob desetih so bile sklicane seje klubov. Opoldne se je vršila seja delegatov.

Možnost uradniške vlade.

LDU, Belgrad, 11. Sročni ob polu devetnajstih so se vršila na dvoru posvetovanja z g. Jovanom Jovanovičem, našim novoimenovanim poslanikom v Washingtonu. V političnih krogih se govori o možnosti, da sestavi g. Jovanovič uradniško ministristvo, ki bi izvršilo volitve za konstituanto.

REVIZIJA SPORAZUMA.

LDU, Belgrad, 11. Komisija za revizijo sporazuma, sestavljena iz članov ministristva za promet in odposlancev prometnih delavcev, je začela poslovanje. Komisija ima namen, ko zaključi predhodne posle, preiskovati vzroke dosedanjih nerednosti na železnici in delati na to, da se odstranijo. Kakor doznava presbiro, so delavci zahtevali izenačenje plač za vse delavce in železniške uradnike, a to v novi dinarski valutni, tako da bi vsi železniški nameščenci kraljevine Srbije, Hrvatov in Slovencev imeli v bodoče isto plačo v dinarjih, kakor so jo imeli dosedaj v kronah. Zastopniki ministristva za promet so baje izjavili, da more ministristvo za promet to zahtevo sprejeti šele tedaj, ko se bodo osebne in tovarne pristobline na železnicih v istem razmerju zvišale.

PONAREJENI TISOČKRONSKI BANKOVCI.

Zamenjava kronskih novčanic izven Srbije. LDU, Beldrag, 11. O priliki zamenjavanja kron za nove kronsko - di-

narske novčаницe je bilo vsled nepazljivosti bank, ki so vršile zamujavo, zamenjano večje število bankovcev po 1000 kron, kolkovanih s ponarejenimi kolkli. Zato je ministristvo, da bi se to ne ponavljalo in da bi se ugotovilo število ponarejenih novčanic, včeraj ustavilo zamenjavanje in ustanovilo posebno komisijo, da pregleda vse dosedaj izmenljane novčаницe. Vsi napačno kolkovani bankovci po tisoč kron se bodo vzeli na škodo bank. Zamenjavanje tisočkronskih novčanic bosta odšel vršili le Narodna banka in glavna blagajna ministristva za finance. Zamenjavanje ostalih novčanic, za katere se kolkli po mišljenju ministristva za finance ne dajo ponarejati, bodo vršile tudi v bodoče odrejene banke. Ker se 15. t. m. začne izmenjava kron tudi po ostalih krajih izven meja Srbije in da se tudi tam ne bodo pripetili taki slučaji, je ministristvo za finance poverilo zamenjavo izključno državnim finančnim delegacijam.

Gospodarska pogajanja med Jugoslavijo in Grško.

LDU, Lyon, 12. (Brezžično.) Iz Soluna se poroča: V Belgradu se prično v kratkem pogajanja gospodarskega značaja med Jugoslavijo in Grško, katerih namen je, olajšati prevoz jugoslovanskega blaga skozi Solun in zaimčiti uvoz jugoslovanskih proizvodov v Grško. Z grške strani bo vodil ta pogajanja minister za prehrano, ki dospeje v Belgrad v spremstvu delegatov atenske in solunske trgovske zbornice.

Uspeh?

LDU, Split, 11. (DDU.) Pokrajinska vlada je izplačala za poškodbe, ki so bile prizadete italijanskim držštvom in trgovinam povodom poslednjih demonstracij v Splitu, 27.000 kron odškodnine.

Italijani ogrožajo zasedeno Dalmacijo.

LDU, Split, 11. (DDU.) Italijani so pred desetimi dnevi izkrcali na Mljetu 30 mož in 20 konj ter pričakufelo še 50 mož. Vojniki brezobzirno izsekavajo državne gozde in rekvirirajo živila.

Dr. Trumbić v Londonu.

LDU, Belgrad, 11. Iz Pariza javljajo: Minister dr. Trumbić je sročil odpotoval v London. Temu potovanju, ki se vrši istočasno s potovanjem gg. Milleranda in Nittija, pripisujejo veliko važnost.

Vesti z Reke.

LDU, Reka, 11. Najnovejša naredba d'Annunzija nalaga vsem tovarnam in trgovinam, da do 12. februaria predložijo predstoiniku njegovega kabineta popis vseh nameščencev, v katerem bi bili točno naznačeni ime, priimek, starost, narodnost, pripadnost, kvalifikacija in dan sprejetja v službo. Kdor se tej naredbi ne odzove, bo kaznovan z globo. — Reška kvestura je začela zopet z revizijo izdanih koncesij za izvrševanje obrti. S to odredbo nameravajo Italijani zapreti še zadnje trgovine, ki niso v rokah pristašev današnjega režima.

Izročitev madžarskih protipredlogov.

LDU, Lyon, 11. (Brezžično.) Madžarska mirovna delegacija bo izročila v četrtek zjutraj generalnemu tajništvu mirovne konference svoje protipredloge na mirovne pogoje. Protipredlogi so obseženi v obširni spomenici.

Italija in turško vprašanje.

LDU, Rim, 12. (DunKU-Brezžično.) »Messaggero« piše o potovanju ministrskega predsednika Nittija v London, da bo Italija v turškem vprašanju zagovarjala načelo teritorialne neokrnjenosti Turčije in da bo ta princip uporabljala kot podlago za pogajanja v Londonu.

Plebiscit v Šlezvigu Holsteinu.

LDU, Lyon, 11. (Brezžično.) V torek, dne 10. februaria se je vršilo prvo ljudsko glasovanje v zmislu versailleske mirovne pogodbe. Ljudsko glasovanje v drugem pasu (Osrednji Šlezvigu z mestom Flensburgom) se bo vršilo dne 7. marca. Tukaj bo borba mnogo ostrejša kot v severnem Šlezvigu, vendar kažejo Danci tudi tu mnogo zaupanja v končno zmago.

ZVEZA NARODOV.

LDU, Pariz, 11. (DunKU.) Londonski poročevalec lista »Temps« javlja: Danes opoldne se je svet zveze narodov sestal pod predsedništvom Bourgeoisja v St. Jameski palači in določil spored svojih posvetovanj. Popoldne in tutri bodo tajne seje. V petek bo imel svet javno sejo, da sprejme poročila o raznih vprašanjih. Ferraris (Italija) bo poročevalec za sodni red, ki se ima uvesti v zvezi narodov. Zaklamonos (Grška) za upravo saarske kotline, Hvmans (Belgija) za statute Odanskega Quinones de Leon (Španska) za tranzitno vprašanje, Bourgeois (Francija) bo obravnaval vprašanje ustanovitve premanentnega mednarodnega sodišča. Glede tega vprašanja bo zveza narodov imenovala komite, ki bo zvezi narodov predložil poročilo o enotni rešitvi. Balfour bo govoril o vprašanju nevtralnosti Švice in Met-sui (Japonska) o vprašanju manjšin na Poljskem. Po oficijoznih informacijah bo sklenil svet, da se sprejme Svica ob varstvu trajne nevtralnosti v zvezi narodov.

Ameriški kapital ne miruje.

LDU, Pariz, 11. (DunKU.) »Journal« potrjuje danes vest, da želi skupina ameriških finančnikov prevzeti francoski tobačni monopol za 40 milijard frankov. Finančni minister liard frankov. Finančni minister Klotz je zavrnil ta predlog, ki ga pa podpira ameriški veleposlanik v Parizu. Po tem predlogu naj bi se monopol odstopil za več kot 25 let.

Wilson proti izročitvi vojnih krivcev.

LDU, Pariz, 10. (DunKU.) Po brezžični vesti iz Washingtona namerava Wilson odgovoriti na brzotavko bivšega nemškega prestolonaslednika. V Beli hiši menijo, da bo Wilson porabil priliko, javno izjaviti, da je vedno nasprotoval zahtevi zavzeznikov po izročitvi vojnih krivcev. Izjavil bo tudi, da bo nasprotoval vsakemu dejanju, ki bi stremelo po tem, da se izroče vse nemške obtožene in vojaške osebe v svrhu obsojbe.

Ameriški senat.

LDU, Haag, 12. (DunKU.) Kakor doznava »Nieuwe Courant« iz Washingtona, je senatni odsek za zunanje posle vrnil senatu mirovno pogodbo s pridržkom senatoria Lodgea.

Premirje med Leti in Rusijo.

LDU, London, 11. (DunKU-Reuters.) Med Leti in sovjetsko Rusijo je sklenjeno primirje, ki določa ustavitve sovražnosti.

Ustavitve prometa v Skodovi tovarni.

LDU, Pizenj, 11. (ČTU.) Zaradi pomankanja premoga so Skodove delavnice ustavile promet razen treh oddelkov.

Španska bolezen v Berlinu.

LDU, Berlin, 11. (DunKU.) Zadnje dni se španska bolezen v Berlinu ni le zelo razširila, temveč je postala prav opasna. Pri bolnikih opažajo često vnetje pljuč.

Viom.

LDU, Tešin, 11. (ČTU.) V urad za izdajanje potnih listov čehoslovaške republike v Krakovu so vlomili zločinci in odnesli četr milijona kron.

ROK ZA PODPISOVANJE DELEŽEV ZA »LJUDSKO TISKARNO«, D. D. V LJUBLJANI.

poteče že sredi februaria. Priglasilo se le že mnogo deležnikov, vendar pozoremo še marsikoga. Delež znaša 200 K. Prilave sročelma Splošno kreditno društvo, Ljubljana, Aleksandrova ulica. Na noze tedaj!

Ne razkrajajte družbe!

(Dopis iz Ptulja.)

»Ptuljski list« štev. 6, je priobčil pod zgornjim naslovom apel sledeče vsebine: »Isto kulturno naziranje imate kot program JDS. Le ta je že izvršila materijelno vsaj začasna zboljšanja za Vas, katera preidejo brez dvoma v dogledni dobi v definitivni štadij. Uveljaviti se zamorete v tej stranki tako, da se Vaše nadaljne težnje rade volje upoštevajo.

Doseči se da dandanes karkoli le v močni stranki, JDS je edina silna, vsa veroizpovedanja in vse pokrajine obsegajoča stranka. Je nositeljica ideje edinstvenosti. (pa ne pri loncu op. dop.) je državotvorna (pa še kako!) stranka tiste države, kateri Vi služite. Ne razkrajajte družbe jednamišlelih, ne razkrajajte naše države! Mislim, da se razumemo. Ta apel velja samo prizadetim«

Apel, ki velja »samo prizadetim«, nas zanima le v toliko, v kolikor vidimo v njem ponižno prošnjo ptuljskih JDSarjev, naj se za božjo voljo ne pospešuje razkroja naše drž. — pardon JDS stranke, — ki je velika državotvorna, vse pokrajine obsegajoča sila itd.! Baš ta apel nam kaže, da se JDS silno boji poloma pri občinskih volitvah. Apel nam jasno pove, da v ptulskem delu JDS ni vse v redu. Čolnič je zadel prav gotovo v kako oviro, vsled česar ne more mirno veslati dalje. Sedaj razumemo, zakaj je svoječasno »Ptuljski list« povdarjal, da so pri volitvah v mestni svet strankarski boji nepotrebni.

Zato skušajo zdaj izogniti se na vse načine katastrofi. Zato povdarjajo med drugim tudi potrebo nastopa »sposobnih mož« v občinskem svetu, čeprav trdijo po drugi strani, da se ne more tu pravzaprav nobena stranka bahati, da razpolaga z možmi, sposobnimi za občinsko gospodarstvo. »Bertoldino si cofessa ridendo!« Če nimate sposobnih ljudi, potem ni treba, da pošiljate v svet apele gornje vsebine. Ako bi bili pokazali v zadnjih štirinajstih mesecih vašo sposobnost v mestnem svetu, bi vam ljudje ne obračali hrbet in bi si potemtakem lahko prihranili svoje apele proti »razkraljanju«, itd.

Vsi Vaši apeli vam ne bodo v tem oziru nič pomagali. Ne boste skratka gospodarili na Ornikovih razvalinah.

Kmalu pride dan obračuna tudi za vas, zato vam priporočamo, da pripravite pravočasno šila in kopita. Da je vaš odhod neizbežen, zato jamčimo mi!

Iz vašega apela se marsikdo veliko nauči, posebno oni katerim je namenjen. Od naše strani priporočamo vsem »prizadetim«, da si ga natančno premislijo, da ne bodo več vzdrževali stranko, ki nima sposobnih mož za vodstvo mest, gospodarstva. Kakor je razvidno iz tega apela, je marsikateri v Ptuju na razpotju, ker je obrnil JDS hrbet in misli kreniti na drugo stran. Na katero pot bo sicer krenil, je njegova stvar. Ker pa je med onimi, katerim je vaš apel namenjen veliko takih, ki jih prištevate med »nižje«, se mi obračamo do njih in jim kličemo naj ne rešujejo potaplajoče se ladje in naj krenejo na pof socializma.

Ker smo prepričani, da niso bili nikdar pravi pristaši vaše stranke, pač pa da so šli tja vsled pritiska ali vsled starih predsodkov, prav zato smo tudi prepričani, da se ob razpotju odločijo za ono smer, ki vodi do zmage proletarijata, naj se že ta imenuje uradnik, trgovski nastavitvec ali delavec! Čas obračuna je prišel in mi gremo na delo!

Uradnik.

Dnevne vesti.

Ali se že začena?

Komaj se je razširila vest, da se v kratkem začne z izmenjavo starih avstr. kronskih bankovcev v nove dinarsko-kronske novčаницe, že se čujejo pritožbe, da so trgovci in verizniki boljše blago zadržali, oz. da so že začeli zvišavati cene. Tako se nam n. pr. poroča iz Zagreba, da so se cene raznim predmetom zadnje dni že znatno zvišale. Da je to zvišavanje cen navadna špekulacija, je jasno. Saj bi se po tem načinu cene pod nobenim pogojem ne smele zvišati, ker bo število kronskih vrednot itak ostalo isto. Vprašamo torej vlado, ali misli ukreniti, da obvaruje konsumente vse moče presegačnega izkoriščanja s strani spekulantov ter že vnaprej prepreči grde nakane telt elementov. Draginja, ki je itak že neznosna, je narasla že ob zadnjem žigosanju, zato mislimo, da bo zopetno zvišanje draginje ob priliki izmenjave denarja imelo zelo slabe posledice in da bo rodilo zopet nebroj socialnih pokretov, če vlada ne bo pravočasno potrebno ukrenila.

Pomanjkanje zdravil in kirurških obvez.

Pomanjkanje zdravil, zdravilnih pripomočkov, kirurških obvez in bombaža je v Sloveniji tako veliko, da ogroža v pravem pomenu besede ljudsko zdravje, če ne pride kmalu pomoč. Kinina že lani ni bilo in so razpolagale z njo le malarične štabice iz pičlih vojaških zalog. Opila, morfila, kodeina in drugih preparatov, ki se jih rabi v medicini največ, danes skoro ni dobiti za noben denar. Preparate, ki so prej veljali 800 do 1000 K kg, se dobi kvečjem v verizni trgovini za 30 do 40 tisoč kron kg! Lekarnarji so brez zdravil, zdravniki v največji zadregi, bolniki pa brez potrebne pomoči. Z vseh strani Slovenije dohajajo poročila o hripi, ki razsaja zlasti med delavskimi sloji. Spomladi in poleti pa grozi malarija. Lekarne so prazne. Zdravniki, babice, tovarne in ambulatorije so brez obvez in bombaža. Nevarnost infekcije v slučaju nezgode je

Gledališče in kinematograf v Rusiji.

V ženevskem listu »La Feuille« je izšla serija člankov o Rusiji. Pisatelj je sam Rus in je bil pred kratkim več mesecev doma, kjer je prišel v dotik z vsemi krogi, z buržuazijo, z boljševiki, z menjševiki, s socialnimi revolucionarji itd. Sam ni boljševik, v svojih spisih se pa očitno trudi, da ostane objektivem tudi napram sedanjemu boljševičskemu režimu. Med drugim piše tudi o gledališču v sedanji Rusiji. Članek o tem poglavju se glasi:

»V Petrogradu ni branjarji, pač pa sem videl razkošna skladišča: Prodajalne cvetlice, da, cvetlice. Kruha primanjkuje, toda kakšne krasne cvetlice sem videl po zimi v teh prodajalnah! Kakšna je moč ljubezni! Voina, lakota in boleznj decimirajo prebivalstvo, smrt se plazí v vseh oblikah okrog, tam pa je mož, ki si kupi za mnogo denarja šopek škanskega bežga, da ga položi svoji oboževani pred noge. V Petrogradu imajo cvetlice, in to pomeni mnogo, ker kaže, da ni smehljati ženske izgubí svojega čara in da ni v srcu mo-

škega še umrta mladost. Položaj torej ni obupen. Toda cvetlice niso vse. Tudi opero imajo gledališča, koncerte, kinematografe in — pleso. Gledališča so vedno polna in treba se je zelo pravočasno potruditi, če hoče človek dobiti prostor. V gledališčih igrajo — in s kakšno čudovito dovršenostjo — igre iz starega, sicer zelo bogatega repertoaria. Izza nastopa boljševičske vlade ni bila napisana še nobena nova igrá. Nova republika se ni porodila novih talentov, stari pa molče. Ali zato, ker drže šobo zaradi vlade? Ne baš zato, ali njih talent je bil rojen in se je razvijal v meščanski okolici in še ni imel časa, da se prilagodi novim razmeram. Njih talent ima svoje korenine v starem režimu. Tekom mnogih let so študirali značaje, ki so se gibali v listih krogih, in so si iz tega opazovanja nabrali bogat material, iz katerega so potem s pomočjo svoje fantazije ustvarjali romane in drame. Razmer, ki so jih tako točno prikazovali, ni več. Značaj, ki so jih tako siljajno opisovali, so izgubili. Ves ogromni material opazovanja, iz katerega so zajemali, jim ne koristi nič več. Stari pisatelji so vpričo novega

življenja brez sredstev. Ne da bi bila hotela, jih je delavska revolucija umetniško osiromašila in morda zamerialo to sovjetski republikli.

Igrajo se torej drame iz starega repertoaria — tudi tuji klasiki — toda če so igre stare, le občinstvo novo, pazno, navdušeno občinstvo. »Seveda« — mi je delal neki igralec — »nismo bili zelo navdušeni, da naj igramo pred parterjem delavcev in volakov, ko smo pred igrali le za plemenite ljudi. Toda kmalu smo se prepričali, da nismo nič izgubili. Umetniški čut in navdušenje novega občinstva je storilo, da smo pozabili na storo, in zdí se mi, da igramo bolje kakor prej.« — Umetniki igrajo mnogo. Pogostoma delato izlete na fronto. Potujejo pa v najboljših okoliščinah in sovjetska vlada se trudi, kolikor more, da jim ne manika ničesar. Saj imajo zelo važno misljo: Razvileto in oplemene naj umetniški okus delavcev in kmetov. In umetniki se posvečajo tel nalogi po večini s strastnim veseljem.

Skoraj vsa gledališča so nacionalizirana. Nekatera so se organizirala kot nekakšne zadruge in preteklega maja sem čital v umetniških li-

stih v Harkovu diskusije o vprašanju, ali le bolje nacionalizirati gledališča, ali jih izročiti umetniški zadrugi. Priloh Denikina je napravil konec tem diskusijam kakor že mnogim drugim rečem.

V sovjetski republikli so postala gledališča mogočno sredstvo za umetniško vzgojo ljudstva. Kar se tjče kinematografov, služilo mnogo revolucionarni propagandi. Kazelo se tudi še stari filmi, toda mnogo jih ima za predmet življenje delavcev in kmetov pod carskim režimom, ali uspehe rdeče armade, ali epizode iz revolucije. Zadnji imajo gotov zgodovinski interes. Med njimi je na primer eden, ki je podpisan od Lunačarskega komisarija za ljudsko izobrazbo.

V vlažni in mrzli kletni luknji živi star delavec s svojo hčerko, deklico 12 do 14 let. Jutro je, ali dan se komaj pričeta. Delavec se zbudi, teljavno se obleče, ker so mu udie otrpli od mraza, in ne da bi kaj pojedel, resigniran in zlovoljen, odide v tovarno na svoje mehanično delo. Zvečer se vrne domov, toda spetoma izvabi plakat, ki ga čita nekoliko delavec z živahnimi kretnjami, njegovo pažnjo,

Ustavi se in čita: Sovjetska vlada je izdala naredbo, ki v glavnem pravilni »Po nezdravih stanovanjih in zanikrnih kletih ne smejo več stanovati delavci. Iz zdravstvenih razlogov (in pač tudi iz splošnih razlogov revolucionarne taktike) najzasedejo delavci vse prazne hiše meščanov v središču mesta, in tudi naseljene prostore, če je število sob večje od potrebe.« Ta naredba muugaja. Kakougodno bi bilo imeti čisto, svetlo, toplo stanovanje! Kako dobro bi bilo spočiti se po težkem delu v prijetni sobi. Toda kako naj bi se upal naseliti v meščanski hiši! Zalosten se vrne v svojo stanovanje, kjer zaspi po borni večerji na slabi postelji.

V isti hiši živi profesor kemije z ženo in sinom, 14- do 15letnim gimnazialcem. Stanovanje učenjaka je krasno. Pravkar se vrača iz šole, kjer je imel predavanja za sto ravnodušnih in nepaznih dijakov. Kosilo čaka nanj in klub bedi v mestu se ne manika izbranih jedil. Po kosilu pregleda časopise. Tudi naredbo čita in se smehlja, vendar se pa meša v njegov smeh nekaj nemira. Pozvonilo je in zbežena služkinja naznanja, da so neki delavci zunaj. Dva člana

največja radi pomanjkanja antiseptičnih obvez. Okrajni bolniški blagajni v Ljubljani dohajajo od vseh strani prošnje za obveze, katerim se pa, žal, ne more ustreči, ker se njena zaloga nagiba h koncu. Konsorcij lekarinarjev je opetovano poslal svojega zastopnika v Nemško Avstrijo in Čehoslovaško, ki pa se je vedno vrnil prazen rok. V stiski se je obrnila imenovana blagajna do Jugoslovanskega Republiškega Zdrženja v Ameriki s prošnjo za pomoč in mu obrazložila vse težkoče, ki vladajo pri nas v tem pogledu. Te dni pa nam je došlo obvestilo, da je JRZ, čim je prejel dopis, takoj vertikalno znaten znesek za nabavo zdravil in obvez. Vsi ameriški slovenski listi pozivljajo rojake na sodelovanje pri tej človekoljubni akciji. Mnogo naselbin se je že odzvalo. Poročilo pravi, da je siljen uspeh zagotovljen. Tako se bo zopet enkrat pokazala bratska delavska solidarnost. Bratski pozdrav in tisočera zahvala toraj vsem rojakom, ki se udeležujejo te plemenite akcije, bodisi z dejanjem, besedo ali peresom!

Iz uredništva. — Ker je naš glavni urednik sodr. Rudolf Golouh danes odpotoval, ga bo za časa njegove odsotnosti nadomestoval sodr. Ivan Mlinar.

Iz tobačne tovarne.

Prejeli smo: Zdravnik tobačne tovarne gospod K. zahteva od delavke, ki je bolna, 4 krone za listek, na podlagi katerega dobi delavka 1 kg sladkorja po nižjani ceni. Ker delavstvo ne ve, če ima g. zdravnik pravico, zahtevati to poleg tega, da se delavcem tedensko odračunava od zaslužka prispevek za bolniško blagajno, prosimo tem potom tozadavnega pojasnila.

Mizerna električna razsvetljava v Novem Vodmatu.

Vojaško oskrbovališče v Novem Vodmatu je dalo občanom električno razsvetlavo na razpolago pod pogojem, da plačajo napeljavo od glavne žice v hišne prostore posestniki sami. Nimamo sicer ničesar proti mesečnemu pavšalu za posamezno žarnico, zahtevamo pa po vsej pravici, da se nam tudi razsvetljava za res nudi, kajti dogaja se, da po več večerov sploh ne vidimo nobene luči. Pravijo, da je motorni stroj sicer v dobrem stanju, da pa ni vse v redu pri strojniku. Posestniki so ponudbo od strani voj. oskrbovališča sprejeli z velikim veseljem in so imeli z napeljavo do hišnih prostorov precejšnje stroške. Upamo torej, da bo sicer zelo objektivni gosp. poveljnik oskrbovališča ukrenil vse potrebno, da se bo v prihodnje že rednim kalamitetam z našo električno razsvetlavo končno odpomoglo.

Razmere v invalidni organizaciji za Slovenijo.

Prejeli smo in priobčujemo: Meseca junija min. leta se je v Celju ustanovila »Zveza vojnih invalidov za slovo. Štajersko«. Ščasoma je ta organizacija tako dobro uspevala, da je pod vodstvom sodr. Leskovaška razširila svoj delokrog na vso Slovenijo s sedežem v Ljubljani. Takrat meščanske stranke te izrazite stanovske organizacije niso bile nič kaj vesele. Slediti se je organizacija združila tudi z organizacijo invalidnih čstnikov. To pa šele pod novim vodstvom. Sedaj je organizacija kakor v agoniji. Invalidi so sku-

šali že potom časopisja opominjati na to dejstvo, ali zastojni V Celju se je eden izmed sedanjih voditeljev celo izrazil, da bodo vrgli iz organizacije vse invalide, ki so soc. demokrati. No, potem se obeta našim invalidom res »lepa« budočnost! Sicer pa bodo štajerski invalidi to nedeljo itak protestirali proti nepravni taktiki, katere se v sedanjem svojem delovanju poslužuje centralna invalidna organizacija.

Omejitev prometa. 1. Ker stoji vsled počasnega ocarinjanja v Mariboru še 425 vozov živil in 220 vozov različnega blaga za Nemško Avstrijo oziroma Svico in Čehoslovaško, se do daljne odredbe ustavi sprejemanje tovornega blaga vsake vrste za Nemško Avstrijo. Ze sprejete pošiljave se že odpošljejo. Transportna dovoljenja so neveljavna. Izjeme, ki jih od slučaja do slučaja vlada zahteva, se bodo dotični postaji brzojavno ali pismeno naznanile. 2. Objava 37 ravnateljstva južne železnice Dunaj: **Vsled prometnih težkoč se sprejemanje tovora za vse avstrijske progo državnih in lužnih železnic zapre.** Izvzeto: prost je ves promet s Čehoslovaško in promet v vozovnih nakladah z Italijo. Prosti so dalje pod točko 1 a in b (živila) ter 7 (semena) seznama blagovnih potrebščin navedeni predmeti. 3. Sprejemanje tovora za Brno je zopet dovoljen.

Izvozna carina v Avstriji. V zadnjem času se razširja vest, da namerala Avstrija uveljaviti na vso v našo kraljestvo uvoženo blago 25% izvožno carino. Kakor se je tukajšnja podružnica Centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom na merodajnem mestu informirala, to ne odgovarja resnici in do sedaj o tem v Avstriji sploh še ni bilo govora.

Prošnje za izvoz in uvoz. V zadnjem času so pričele nekatere stranke iz Slovenije vlagati prošnje za izvoz iz raznega blaga naravnost ali pri trgovskem ministru ali pri centralni upravi za trgovski promet z inozemstvom v Belgardu. Ker se take prošnje vedno vračajo v svrhu vidranja podružnici Centralne uprave v Ljubljani in seveda pomeni to za stranko le zavlačevanje rešitve prošnje, se vsi zadevni krogi Slovenije opozarjajo, da vlagajo vse enake prošnje edino pri podružnici Centralne uprave v Ljubljani. Vse stranke se ponovno tudi še opozarjajo, da morajo biti prošnje kolkovane s predpisanim kolkom, ker so nekolkovane vloge sploh ne bodo vpoštevale.

Zahvala. Podpisani se zahvaljujem vsemu nastavljenemu osebju na glavnem kolodvoru za denarno podporo, s katero so me obvarovali najhujšega v času moje dolge bolezni. Posebno se zahvaljujem sodrugom Popstu, J. Žorgu in Truštu. Srčna hvala še enkrat. — Jožef Pahor, skladiščni delavec v Ljubljani.

Zveza trgovskih nastavlencev v Ljubljani pozivlja tem potom vse svoje člane, da plačajo takol zaostalo članarino, ker drugače se bode vsakega člana, kateri nima urejene članarine, črtalo iz društvene evidence. — Odbor.

Sprejmejo se štiri begunske družine za obdelovanje večjega posestva. Pojasnila daje posredovalni urad za begunce, Ljubljana, Dunajska cesta 38.

Državna posredovalnica za delo. V delo se sprejmejo: kozdni delavci, služkinje, kuharice, vinogradski delavci in delavke, mizarji, hlapi, ceklje, valenci razne stroke, pletarji,

čevljarji, pisarniške moči, knjigovodji itd.

Vabilo na zabavni večer, katerega priredi nogometni športni klub »Svoboda« v nedeljo, dne 15. februarja t. l. v hoteli »Tivoli« (Švicarija). Spored: Izra tamburaški zbor. Burka v enem dejanju: »Mutasti muzikant«. Deklamacije. Šaljiva pošta. Šaljiva ženitev. Srečolov. Po sporedu prosta zabava in ples. Vstopnina 5 K. Preplačila se hvaležno sprejema. Začetek ob 5. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kultura.

Kristalni grad se imenuje nova Funtkova drama, katere premijera bo v soboto, dne 14. t. m. Prva repriza bo v nedeljo, dne 15. t. m. zvečer izven abonementa.

Repertoar kralj. slovenskega gledališča v Ljubljani. Opera: februar 13., petek, »Mignon«. Abonm. E 33, 14., sobota, »Netopir«. Abonm. A 33, 15., nedelja, »Mignon«. Izven ab. 16., ponedeljek, zaprta. 17., torek, »Netopir«. Abonm. E 34, 18., sreda, »Mignon«. Abonm. C 34, 19., četrtek, »Bohème«. Abonm. A 34, 20., petek, »Rusalka«. Abonm. B 35, 21., sobota, »Netopir«. Abonm. D 35, 22., ponedeljek, zaprta. Drama: februar 13., petek, zaprta. 14., sobota, »Kristalni grad«. Abonm. C 33, 15., nedelja pop., »Pepelka«. Izven ab. 15., nedelja zvečer, »Kristalni grad«. Izven abonm. 16., ponedeljek, »Brezdno«. Abonm. D 34, 17., torek, ob 3. uri pop., »Protekcija«. Izven abonm. 18., sreda, »Kristalni grad«. Abonm. B 34, 19., četrtek, »Favn«. Uradniška predstava izven abonm. 20., petek, zaprta, 21., sobota, »Kristalni grad«. Abonm. A 35, 22., nedelja popoldne, »Pepelka«. Izven abonm. 22., nedelja zvečer, »Brezdno«. Izven abonm. 23., ponedeljek, »Brezdno«. Abonm. C 35. — Marijonetno gledališče ostane časovno radi obolesti g. Klemenčiča za nedoločen čas zaprta. Zopetno otvoritev bomo pravčasno objavili.

»Favn« je 8. uradniška predstava, ki se vrši v dramskem gledališču v četrtek, dne 19. t. m. ob pol 20. uri. Vstopnice v predprodaji se dobe v pisarni »Društva zasebnega uradništva Slovenije«. Gosposvetska cesta št. 12, II. nadstropje ob uradnih urah.

Iz stranke.

LJUBLJANSKIM SODRUGOM!

Danes ob pol 20. uri diskusijski večer.

SHODI.

V Tržiču se bo vršil 15. t. m. ob 10. uri dopoldne javen ljudski shod v društveni dvorani konsumnega društva z dnevnim redom: Občinske volitve in socialna demokracija.

V Kovorju pri Tržiču se vrši shod istega dne ob 3. uri popoldne v gostilni pri Riharju z istim dnevnim redom. Poročevalec bo na obeh shodih iz Ljubljane. Sodrugi, delavci, delavke in kmetje, udeležite se shoda polnoštevilno!

Seja podružnice kovinarjev se bo vršila v petek, dne 13. t. m. takoj po delu v društvenih prostorih.

Sodrugom iz Trbovelj. Kraljevna politična organizacija JSDS v Trboveljah sklicuje na dan 22. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne v »Delavskem domu« svoj redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo talni-

štva. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo o občinskih volitvah. 5. Volitev novega odbora. — Občni zbor se je vsled sklicanega protestnega zborovanja preložil. — Odbor.

Sodrugi, sodružice, ki so se vpisali v računski tečaj, se vabijo, da se zglase v soboto ob pol 8. uri zvečer na učiteljsku.

Osrednje društvo kovinarjev in sorodnih strok, podružnica Ljubljana sklicuje svoj redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 15. t. m. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika, tajnika, blagajnika in kontrole. 2. Volitev odbora. 3. Poročilo delegata o ujedinenju kovinarjev Jugoslavije. 4. Predstojenje mezdno gibanje. 5. Slučajnosti. — Kovinarji, dolžnost Vas vseh je, da se občnega zbora polnoštevilno udeležite. — Odbor.

Društvo stavbinskih delavcev v Ljubljani bo priredilo na pustno nedeljo, dne 15. t. m. v zornjih prostorih »Narodnega doma« plesno veselico v zvezi s proslavo obletnice svojega obstanka. Vabijo se vsi delavci in uslužbenci stavbinske stroke, kakor tudi delavstvo vseh drugih strok, da se mnogostevilno udeležite pri prireditvi. Zdrženje stavbinskih delavcev je še mlado, zato potrebno vsestranske podpore. Stavbinska stroka je v današnjih časih ena najvažnejših, zato je potrebno, da se njena organizacija razvije, pospeši gradba potrebnih poslopij, posebno da se postavi svoj lastni dom, katerega delavstvo tako nujno potrebuje.

Izobraževalno društvo »Svoboda« v Tržiču priredi v nedeljo, dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne veselico v salonu konsumnega društva s sporedom: Petje, šaljiva pošta, srečolov, koriandoli, prosta zabava in ples. Vstopnina za osebo 1 K. Čisti dobiček je namenjen izobrazbi delavske mladine. — K številni udeležbi vabi odbor.

Najnovejša poročila.

AMERIKA JE NA STRANI JUGOSLOVANOV.

LDU. Belgrad, 12. Iz Pariza se doznava, da se v tamošnjih dobro informiranih krogih govori, da je vlada Zedinjenih držav še enkrat energično sporočila mirovni konferenci v Parizu, da bo do kralja ostala dosledna svotemu stališču glede rešitve jadranskega vprašanja ter da bo akceptirala ono rešitev, na katero bo pristala jugoslovanska vlada.

INVALIDSKO VPRAŠANJE.

LDU. Belgrad, 12. Uredba o definitivni rešitvi invalidskega vprašanja je gotova. Ministrski svet jo je sprejel in je sedaj treba samo, da jo podpiše regent. V nekaj dneh bo objavljena. — Ministrski svet je odobril kredit 25 milijonov dinarjev za povišanje doklad invalidom in družinam v vojni padlih vojakov.

BELI TEROR NA MADŽARSKEM.

LDU. Budimpešta, 12. (DunKU). Na podlagi izvršene disciplinarne preiskave je madžarsko ministarstvo za prosveto odpustilo 18 profesorjev in 13 profesorice za 6 let iz službe zaradi njihovega obnašanja v dobi proletarske diktature.

PROTEST PROTI NOVI TROZVEZI.

LDU. Berlin, 12. (DunKU). »Vossische Zeitung« poroča iz Rotterdama: Kakor doznava »Manchester Guardian«, se bodo po iniciativi belgijskih socialistov v kratkem sestali belgijski in francoski socialisti ter zastopniki angleške delavske stranke, da protestirajo proti novi trozvezi med Francijo, Anglijo in Belgijo.

PRFD SPLOŠNO RUDARSKO STAVKO V FRANCII.

LDU. Pariz, 12. (ČTU). »Abend« poroča: Dne 16. februarja pričakuje to splošno stavko francoskih rudarjev. Splošna delavska zveza izjavlja, da vladni predlogi o ureditvi razmer v rudokopih ne zadovoljujejo delavskih zahtev.

ZA IRSKO REPUBLIKO.

LDU. London, 12. (DunKU). »Agence Havas« poroča: Snoči se je v tukajšnjem Albert-Hallu vršilo veliko irsko manifestacijsko zborovanje, pri katerem so bile z velikim navdušenjem sprejete resolucije, zahtevaloče priznanje irske republike. Zborovalci so sprejeli tudi sklep, ki zahteva, da se izpuste na svobodo mnoge irske odlične osebnosti, med njimi Lord Major dublinski.

ANGLEŠKI PARLAMENT.

LDU. London, 12. (DunKU). V svojem govoru pri otvoritvi parlamenta je izvajal Lloyd George, da je vlada namenila 200.000 akrov angleške zemlje za oslužene vojake, 350 tisoč delavcev bi bilo pripravljnih za delo v industrijskih obratih, ovirajo jih pa določbe delavskih organizacij. Današnje visoke cene bi se dale odpraviti le s povečanim proizvajanjem. Vlada je neizprosna v vseh odredbah glede varčnosti v državnih uradih.

NAPREDOVANJE RDEČE ARMADE.

LDU. Moskva, 12. (DunKU-brezžično.) Prednje straže rdeče armade so v bližini Odese prekorale Dnjester in stoje že na besarabskih tleh.

DROBIŽ MESTA DUNAJA.

LDU. Dunaj, 12. (ČTU). Občinski svet je danes na predlog svetovalca Bretinerja (soc. demokrata) sklenil, da izda 15 milijonov komadov novega papirnega drobiža pa 20 vinarjev.

Mučil Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udih. Malo Fellerjevega pravega Elza-fluida, in odpravljeno so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 velikih specialni steklenici 24 K. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 3 K 50 vi.

Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 12 K. — Pravi balsam 12 steklenic 30 K. — Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 12 K. — Omot in poština posebel, a najeocene. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatrž št. 252 (Hrvatsko). — C. — 930

Aprovizacija.

Prodaja sladkorja. Na vsak odrezek št. 2 sladkornih izkaznic se dobi pol kilograma sladkorja v vojni prodajalni, Gosposka ulica. In sicer: Na izkaznic za 1. okraj dne 14. februarja 1920, in sicer: na št. 1 od 8. do 9. ure dopoldne, na št. 2 od 9. do pol 10. ure dopoldne, na št. 3 od pol 10. do 12. ure dopoldne, na št. 4 in 5 od 2. do 3. popoldne, na št. 6 od 3. do pol 4. popoldne, da št. 7. od pol 4. do 4. popoldne, na št. 8 od 4. do pol 5. popoldne, na št. 9 in 10 od pol 5. do 5. popoldne, na št. 129 in 137 od 5. do pol 6. popoldne. Kilogram sladkorja stane 18 kron. Nadaljni spored se pravčasno objavi.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Opetovano se obračamo do vseh naših zaupnikov in sodrugov s prošnjo, da nam nabiralne pole o stranknem tiskovnem skladu, ki jih imajo morda še v posesti, nemudoma vrnejo: to nal store tudi tisti, ki so denar že odposlali. Le tako je mogoč točen izkaz našega tiskovnega sklada ter zaključek njeza računov.

Knjižnica dnevnika »NAPREJ«.

Času primerno čtivo kupujte, čitajte, razširjajte BROŠURE:

- Priopvedni in znanstveni spisi: Lurška pravilica. Cena 40 vin.
- Francka in drugo. Spisal Etbin Krstan. Cena 50 vin.
- Dr. Janez Blejwels in njegova doba. Cena 1 K.
- Primož Trubar in naša reformacija. Cena 50 vin.
- Pot k socializmu. Dr. Oto Bauer. Cena 2 K.
- Pod spovednim pečatom. II. del. Cena 2 K.
- Šlezke pesmi Bezruč-Albrecht. Cena 7 K.
- Demokracija, letnik 1918, nepopoln I. zvezek à 1 K, drugi letniki po 10 kron.
- Pogled v novi svet. Cena 60 vin.
- Demokratizem in ženstvo. Cena 60 v.
- Naši zapiski. Nekaj letnikov nepopolnih. Posamezna številka 50 vin.
- Pri vseh teh brošurah so cene višje za 30%.

Sodrugi, sodružice! Naročajte zgorne knjižice naravnost ali po dopisnici pri upravi »Napreja«, Ljubljana, Franciška ulica št. 6, I. nadstropje. — Vse podružnice »Svobode« opozarjamo, da skrbno marljivo za razširjanje zgoraj navedenih brošur.

Izdajatelj Ivan Mlinar. Odgovorni urednik: Rudolf Golouh. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

odbora sta, ki sta poiskala v kleti svojega starega sodruva in ga prisilila, da je šel z njima pogledati učeniškovo stanovanje. Prostorji so obširni in dva naimnika več še vedno ne hosta preveč. Stari delavec in njegova hči dobita torej stanovanje pri meščanih. Razkošje in razveseljuje in oba strmita. Mehke nasloniacle polizkusita in se zabavata pri tem. Navdušeno ogledujeta slike in otipavata blesteče snovi. Toda čas je za čal in delavec odide pogumno s posodo za vodo v salon, kjer le družina zbrana okoli kipečega samovara. ... Profesor se vda v usodo in povabi došleca, naj prisede. Razvije se razgovor, začetkoma mučen, toda kmalu živahniji, ko predloži delavec učenjaku, naj prevzame mladega sodruga. »To je morda dobra ideja. Mislim bom na to.« pravi profesor.

Toda kje je mali hudournik, kje je hčerka? Ni se še upala v salon. Mladi gimnazijalec, galanten in nemara tudi nekoliko radoveden, li odnese šalico čaja. Pogrezneta v naslonjajc spreime mlada delavska profesorjevega sina prav slabo. Ni li on njen razredni nasprotnik? Ni li njegova gimnazija podpisala peticijo za sklicanje konstituante? Toda ta spre-

iem ne vzame našemu mladeniču poguma in kmalu posluša mala z zanimanjem njegova opisovanja gimnazijalskega življenja.

V kemičnem tečaju imamo sedaj nove poslušalce. Mladi delavci poslušalo pazno starega profesoria in slede bleščecih oči njegovim eksperimentom, ki jim razodevajo popolnoma nov svet. Z ovacijo se zaključura in ploskanje dijakov sledi profesorju na cesto. Zadoljen je, stari blazirani profesor in dvomilivec. Vesele ga njegovi novi dijaki, katerih navdušenje ga pomlajuje, povzbuja in odpira nove vidike. Nič več ne obžaluje krutosti naredbe, ki mu je dovolila, da je bolje spoznal delavce in jim postal prijatelj.

Toda tu so Finci, ki jih ženo zunanle sile, da poskušajo še enkrat napraviti konec rdečemu Petrogradu. Na poziv obrambnega odbora hitelavci iz vseh tovarn. Vaje na ulici slede. Regimenti korakajo mlamo. Naš stari delavec ne more več ostati miren klub svojim sivilam. Delavska revolucija mu je dala življenje, o kakršnem se mu ni bilo sanjalo. Braniti hoče to novo življenje. Na fronto hiti, in kaj pomeni, če hoče usoda, da ga zadene krogla?

Njegov otrok, njegovi sodrugi ne bodo več poznali suženstva. Hčerko zaupa profesorjevi familiji in odhiti. V bitki ranjen in komaj zaceljen se vrne v svoj Petrograd, ki je rešen nevarnosti.

In zopet smo pri družinski mizi. Stari ranjeni delavec sedi na častnem mestu sredi učeniaka in njegove žene, poleg pa gimnazijalec in njegova tovarišica, naš nekdanji hudournik. Dobrohotno in pazno poslušajo navdušene opise ranjenca o bitkah in njegovih unih. Toda odkod prihaja šum, ploskanje in krik? Delavski regimenti se vračajo s fronte z vrlahločimi zastavami, na katerih so napisi: »Prostari vseh dežel, združite se!« »Boj palačam, mir kočam!« ... Pred profesorjevo hišo se ustavilo regimenti in razvijelo zastavo z napisom: »Slava sloje ročnih in duševnih delavcev!« ... In z mogočno ovacijo počaste starega učeniaka, ki jim je odprl nov svet, in starega delavca, čigar pogum je pomagal do zmage. Mladega gimnazijalca pozdravijo in njegovo malo tovarišico, kajti tudi ona sta izkazala delavski republikni službo, ker sta razkrila protirevolucionarno zaroto v Petrogradu, medtem ko so se oni bojevali na fronti...

Razpis.

„Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani“ namerava zgraditi v Ljubljani na stavbišču ob Aleksandrovi cesti nasproti Narodnega gledališča uradno poslopje in razpisuje v svrhu pridobitve stavbenih načrtov

Javen natečaj

z omejitvijo na udeležbo arhitektov, ki prebivajo v kraljestvu Srbov Hrvatov in Slovencev ali pa prebivajo v inozemstvu, morajo pa biti jugoslovanske narodnosti.

Določa se, da je osnutek v smislu razpisnega programa in pogojev izdelati v skicah v merilu 1:200.

Doba izročitve osnutkov določena je do 12 ure popoldne 31. marca 1920 na naslov: „Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani, Knaflijeva ulica št. 13“ v zapečatenih ovojih, označenih z geslom v smislu razpisanih pogojev.

V presojevalno komisijo izvoljeni so sledeči:

Ing. A. Klinar, gradb. direktor za Slovenijo, kot predsednik;

Arh. Jan Duffe, mest. gradb. nadsvetnik v. p. kot podpredsednik;

Ing. J. Foerster, profesor obrtne šole, kot član komisije;

Ing. M. Pirnat, dvorni svetnik;

Ing. M. Prelovšek, mest. gradb. nadsvetnik;

Ing. S. Radnai, ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe;

Dr. M. Zarnik, mag. direktor;

vsi stanujoči v Ljubljani.

Za osnutke, ki jih bo presojevalna komisija spoznala za najboljše, so sledeče nagrade:

I darilo v znesku K 10.000.—

II „ „ „ K 6.000.—

III „ „ „ K 4.000. (jugoslov. kr.)

in poleg tega še nadaljne dve nagradi, vsaka po K 2.000 za eventualni nakup dveh osnutkov, katera sicer nista bila odlikovana, vendar pa od presojevalne komisije v nakup priporočena.

Za izgotovitev konkurenčnih osnutkov potrebni pripomočki, razpisni pogoji in drugi podatki se dobivajo pri Trboveljski premogokopni družbi v Ljubljani, Knaflijeva ulica št. 13.

Ljubljana, dne 30. prosinca 1920.

Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana, Knaflijeva ulica 13.

Razpis.

Pri toplicah v Dobrni pri Celju se za letošnjo sezijo razpisuje mesto

kopališkega zdravnika

z ginekologično predizobrazbo. Primerno opremljene in kolkovane prošnjice je poslati

do 22. februaria t. l.

poverjeništvu za javna dela v Ljubljani, kjer se dobe tudi potrebne informacije.

Pripominja se, da pristojajo zdravniku brezplačno običajne naturalije, glede morebitnega remuneriranja je pa staviti v prošnjah tozadevne zahteve.

V Ljubljani, 7. februaria 1920.

Inž. Klinar s. r.,
vodja poverjeništvu za javna dela.

Eterično jelkino olje rektif. in Jelkin - Ekstrakt pripravim drogerijam, zdraviliščam itd. lekarnam,

Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.

Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalle so vedno razpoložljive za Sodavčarje.

Srečko Potnik, Ljubljana,
Stomškova ulica 27.

164 Kupi se stroj za izdelovanje sodavice. Naslov v upr. „Naprej“.

Uvareni pomočnik se takoj sprejme, več del z zlatom ima prednost. Plača 1500 do 2000 K mesečno. Prijave: J. PFLAUM, Zemun.

Kontoristinja se sprejme pri tvrdki Janez Zorman, Sp. Šiška 91; zglasitev od 1-2. 195

BALKAN trgovska, špedicijska in komis. deln. družba Podružnica v Ljubljani. Akc. glav. K 1.500.000.

Spedicijska vsakega blaga. — Vskladiščenje. — Zaccarinanja. Reekspedicijska. — Prevažanje pohištva. Lastnica I. ljubljanskega skladišča

KRISPER & TOMAŽIČ
Direktna zveza s progonožne železnice. Telefon št. 866.

Cigarettni papir
sledeče vrste:
Golub, Club, Abadie, Samum
priporoča na debelo:
„Uranus Papirnica“
Ljubljana, Nesl. trg št. 11.

Več sodov kislega zelja
se takoj proda.
Obrniti se je na naslov
Jurij Jenko, trgovec
Škofjalska 26. 194

Zopet
ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prejela tvrdka R. Stermecki v Gaju, in sicer volne, cefirje, tkanine, etamine, batista za ženske obleke, sukna kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, klota, cvilna, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razen tega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblik, po zelo nizkih cenah. Cevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirni pristno ročno delo od lastnih čevljarjev. 200
Na debelo samo v I. nadstropju.
ilustrovani cenik zastoj!
VELETRGOVINA R. STRMECKI ORLJE ŠT. 314,
Razpoložljiva Slovenija.

Ivan Premerl, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 18.

Rudniško vodstvo Rairhenburg sprejme
MOJSTRA
za izdelovanje opeke s stroj. obratom.
Prednost imajo reflektanti s prakso v tej stroki. Prosilci naj naslovo svoje ponudbe neposredoma na zgorajšnje rudniško vodstvo. 175
Slavnemu občinstvu se v ljudo priporoča 207

Krojaška delavnica,
Krekov trg št. 10 v hiši Impex.
Točna postrežba! Solidne cene!

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Nakupovalna zadruga
za konzumne in produktivne zadruge in zavode
R. L. Z. O. Z.
v Ljubljani, Aleksandrova ulica št. 5
priporoča svojim članom
nakup najrazličnejšega blaga!

Zopet
ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prejela tvrdka R. Stermecki v Gaju, in sicer volne, cefirje, tkanine, etamine, batista za ženske obleke, sukna kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, klota, cvilna, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razen tega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblik, po zelo nizkih cenah. Cevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirni pristno ročno delo od lastnih čevljarjev. 200
Na debelo samo v I. nadstropju.
ilustrovani cenik zastoj!
VELETRGOVINA R. STRMECKI ORLJE ŠT. 314,
Razpoložljiva Slovenija.

Ivan Premerl, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 18.

Rudniško vodstvo Rairhenburg sprejme
MOJSTRA
za izdelovanje opeke s stroj. obratom.
Prednost imajo reflektanti s prakso v tej stroki. Prosilci naj naslovo svoje ponudbe neposredoma na zgorajšnje rudniško vodstvo. 175
Slavnemu občinstvu se v ljudo priporoča 207

Krojaška delavnica,
Krekov trg št. 10 v hiši Impex.
Točna postrežba! Solidne cene!

Hotete obdržati svojo lepoto? Hočete imeti kakor baržun mehko kožo? Hočete solnčnih peg, mozoljev in ogrcev? Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza oblačilno kožo obvarujočo pomado! Občudovani bu detel Zavidani! 1 lonček 6 K, št. III. močnejše vrste 9 K. K temu Fellerjevo najfiniješe ljubljansko mlečno milo 15 K

Hočete imeti lepe, zdrave lase? Fellerjeva prava Elza Tannochin pomada za rast las doseže bujn. lase! Zapreči prhaj, prerano osivene. Zabrani plešol 1 lonček 6 K, št. III. 9 K. K temu močno terovo milo za umivanje glave 8 K. Šampon 1 K. Mazilo za brke 1 K 80 vin. in 2 K 50 vin.

Mučijo Vas kurja očesa? Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin, hitro in zanesljivo! Nobenih žuljev!

Nobene trde kože! Mala škatlica 3 K 50 vin., velika škatlica 5 K 50 vin.

Elza Plaster

Eugen V. Feller, Ljekarnar, Stubica Donja, Elzairg št. 252 (Hrvaška)

Razmnoževalni aparati
OPALOGRAPHI
ter vse potrebščine v predvojni kakovosti
došli.
Glavno zastopstvo za kraljestvo SHS:
THE REX CO., Ljubljana, Šelenburgova ul. 71.

kupi vsako množino in plača najv. ceno
Kostanjev les „DRAVA“
lesna trgovska in industrijska družba z. o. z. v Mariboru.

Mariborska eskomptna banka, Maribor,
Tegethoffova ulica 11
Podružnici: **MURSKA SOBOTA** in **VELIKOVEC**
prevzema denarne vloge in izvršuje vsakovrstne bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.